

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2019

**NÄTVERKET MOT
CANCER**

8E VERKSAMHETSÅRET

1. OM NÄTVERKET MOT CANCER

FAKTA:

Föreningsform:	Ideell förening
Organisationsnummer:	802462-2238
Postadress:	Nätverket mot cancer, c/o Blodcancerförbundet, Hamngatan 15 B, 172 66 Sundbyberg
E-post:	info@natverketmotcancer.se
Hemsida:	www.natverketmotcancer.se
Bankgiro:	327-1715
Bankgiro för gåvor:	513-4697
Swish-nummer	1234204947

Nätverket mot cancer, nedan kallat **NMC**, är nationellt och verksamt i hela Sverige. NMC är en ideell, religiöst och politisk obunden paraplyorganisation för ideella cancerprofilerade patientorganisationer på nationell nivå, vars medlemmar huvudsakligen utgörs av personer som har eller har haft cancer, närstående och andra intressenter. Till sin hjälp har styrelsen även en rådgivande medicinsk grupp, "Advisory Board". Denna grupp utses av styrelsen och skall bestå av ledande svenska onkologer samt personer med för cancerpatienter viktig specialitet som speglar medlemsorganisationernas intresseområden som t.ex. hematologi och tumörkirurgi.

NMC är öppet för alla cancerprofilerade patient- och närståendeföreningar, intresseorganisationer på nationell nivå. Samtliga presumtiva medlemsorganisationer inom cancerområdet inbjuds kontinuerligt till samarbetet. Fr.o.m. 2014 har vi utökat våra medlemskategorier. Utöver nationella organisationer kan även lokal/regionala patientföreningar bli medlemmar och enskilda personer kan bli stödmedlemmar.

NMC bildades 2009 då utredningen om den Nationella Cancerstrategin presenterades. Det var knappats en tillfällighet. Tvärtom, vi bildades för att lyfta gemensamma frågor, för att stå eniga och starka tillsammans i det oerhört viktiga arbete som påbörjades och som pågår.

Från början drevs NMC i projektform. Inför Riksdagsvalet i september 2010, genomförde vi en rad kunskapshöjande aktiviteter i syfte att genom opinionsbildning lyfta gemensamma frågor för de cancerprofilerade patientföreningarna, samt skapa ökat fokus på cancerfrågor såväl politiskt som i media, inför riksdagsvalet i september 2010.

Sedan 2011 drivs NMC som en ideell förening i form av en intressepolitisk paraplyorganisation. Vi ska fortsätta med att påverka och se till att politikerna håller vad de lovar när det gäller cancervården. Vårt fokus ligger kvar på våra huvudfrågor: cancerprevention, en rättvis cancervård och patienträttigheter. Tillsammans ska vi fortsätta att kämpa MOT cancer och FÖR **alla** cancerberörda.

VÅR VISION

Ett samhälle fritt från cancer. Ett samhälle där alla erbjuds samma möjlighet till prevention, diagnosticering, behandling, vård och omsorg, rehabilitering, palliativ vård och social trygghet.

SAMARBETE

Genom NMC samarbetar och stöttar medlemmarna varandra för att i övergripande projekt och i gemensamma frågor nå ökat genomslag i samhället samt att tillsammans arbeta för att uppnå NMC:s vision. Samarbetet ska präglas av respekt för varandras likheter och olikheter.

NMC ARBETAR FÖR

Att lyfta viktiga gemensamma frågor som gäller cancervården i Sverige. Våra huvudfrågor är cancerprevention, en rättvis och jämlik cancervård och stärkta patienträttigheter.

NMC har sedan bildandet verkat för och påverkat i en rad frågor inom cancervården, såsom prevention, införande av diagnostiska center, screening, tidig upptäckt, nivåstrukturering, optimal behandling, kontaktsjuksköterskor, min vårdplan, rehabilitering, palliativ vård med mera.

Allt vi gör syftar till att förbättra villkoren för människor som har eller har haft cancer och deras närstående. I dialogen med beslutsfattare, massmedia och andra samhällsaktörer är vi en samlad röst för våra medlemsförbund.

REMISSER OCH YTTRANDE

Vi svarar kontinuerligt på remisser när nya regler införs som berör cancerområdet, samt tar initiativ till egna skrivelser bland annat underlag till regeringens forskningspolitik tillsammans med representanter från universitet, vård, intresseorganisationer och företag.

Under 2019 har vi bland annat svarat på några vårdprogramremisser från RCC Cancercentrum i samverkan.

NATIONELL SAMVERKAN

NMC samarbetar och samverkar med många olika myndigheter, företag och organisationer runt om i Sverige i syfte att uppnå positiva förändringar inom cancerområdet. Vi ser det som en självklarhet att arbeta brett för att kunna påverka intressepolitiskt för att främja cancerberördas situation i Sverige. NMC har medverkat i nätverksmöten för nationella patientföreträdare.

INTERNATIONELL SAMVERKAN

NMC samverkar med andra organisationer i utlandet som arbetar med cancerfrågor och samarbetar med internationella patientorganisationer för cancer i syfte att skapa positiva förändringar på cancerområdet. Då dessa oftast är diagnosspecifika sker samverkan i huvudsak via de av NMC:s medlemsförbund som kontinuerligt deltar på internationella konferenser och andra arrangemang av intresse. NMC har deltagit i två nordiska patientföreträdaremöten 2019.

NMC LOGOTYPE

Varumärkesskyddad t o m 2025-12-14

MEDLEMMAR 31 DECEMBER 2019:

Nationella organisationer:

Barncancerfonden (representerar sex regionala Barncancerföreningar)
Blodcancerförbundet
Cancerföreningen PALEMA
Cancerkompisar
ILCO Tarm- uro - och stomiförbundet
Lungcancerföreningen
Njuncancerföreningen
Nätverket mot gynekologisk cancer
Sarkomföreningen
Svenska Ödemförbundet

Regionala/lokala organisationer:

Bröstcancerföreningen Aurora, Sörmland
Bröstcancerföreningen Maria, Gävleborg
Kraftens Hus, Borås
T-Pro Örebro

NMC är öppet för alla cancerprofilerade patient- och närståendeföreningar. Vi uppmuntrar kontinuerligt till medlemskap. Fr.o.m. 4 februari 2014 kan personer bli stödmedlemmar

STYRELSE 2019

1 jan 2019 t o m 9 maj 2019
Margareta Haag, ordförande
Åke Lindahl, kassör
Övriga ledamöter:
Bo Karlsson
Bo Vilhelm Karlsson
Olle Karlsson
Christian Pedersen
Suppleanter:
Vuokko Elner
Özge Özen Zink

Revisor:
Jerker Pernrud, ordinarie

Från 9 maj 2019 – 31 december 2019
Margareta Haag, ordförande
Lars-Ingvar Johansson, vice ordförande
Åke Lindahl, kassör
Leine Persson Johansson, sekreterare
Övriga ledamöter:
Helena Conning
Olle Karlsson
John Stewart
Suppleanter:
Bo Vilhelm Karlsson
Christian Pedersen

Revisor:
Jerker Pernrud
- Sedan nyval vid Stämman 9 maj 2019 har ledamoten Miguel Bascuas avlidit och Stefan Rehan avgått på grund av hälsoskäl.

INTERNA MÖTEN

Nio stycken protokollförda styrelsemöten och ett AU-möte samt ett konstituerande styrelsemöte har genomförts under 2019.

Stämman avhölls 9 maj 2019.

ADVISORY BOARD – EXPERTIS

Till sin hjälp har styrelsen även en rådgivande medicinsk grupp, "Advisory Board". Denna grupp utses av styrelsen och skall bestå av ledande svenska onkologer samt personer med för cancerpatienter viktig specialitet som speglar medlemsorganisationernas intresseområden.

Roger Henriksson, professor, Umeå

Maria Hellbom, verksamhetschef Centrum för cancerrehabilitering, Stockholm, psykolog.

Elisabeth O Karlsson, verksamhetschef Cancercentrum Norrlands Universitetssjukhus, Umeå

Peter Naredi, avdelningschef Kirurgi, Sahlgrenska akademien, professor, Göteborg

Pelle Gustafson, Chefläkare, Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag – Löf, Stockholm

EKONOMI

Verksamheten bedrivs främst i projektform och utan vinstintresse. Projekten utförs i arbetsgrupper som består av delar av styrelsen samt adjungerade personer från medverkande organisationer.

Intäkterna har i huvudsak bestått av gåvor, medlemsavgifter och försäljning av böcker, pins och reflexer. Samtliga styrelseledamöter arbetar helt ideellt, arvoden/löner förekommer inte.

NMC liksom flera medlemsorganisationer erhåller inte statsbidrag. Vi arbetar med frågan genom att påverka Socialdepartementet och Socialstyrelsen, både muntligt och skriftligt. Nuvarande system är inte förenligt med dagens krav på patientmedverkan i vården och regelverket måste omarbetas. En översyn av förordningen för statsbidrag till handikapporganisationer måste ta hänsyn till de särskilda behoven hos cancerprofilerade patientorganisationer.

I övrigt hänvisas till Resultat- och balansräkning samt revisionsberättelse.

2. VERKSAMHET

INTRESSEPOLITIK

NMC driver ett aktivt påverkansarbete för en bättre cancervård, skapar uppmärksamhet och verkar för ökad kunskap om cancer. Våra huvudfrågor är cancerprevention, en rättvis och jämlik cancervård och stärkta patienträttigheter. Allt vi gör syftar till att förbättra villkoren för människor som har eller har haft cancer och deras närstående från tidig diagnos genom hela vårdprocessen. Vi vänder oss till alla cancerberörda oavsett diagnos.

NÄTVERKET MOT CANCERS PRIORITERADE FRÅGOR

NY LAG FÖR HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN! EN LAG SOM GER OSS PATIENT-RÄTTIGHETER

REGERING OCH RIKSDAG MÅSTE TA NATIONELLT ANSVAR FÖR CANCERVÅRDEN:

1. Vården behöver kompetenskoncentreras i större omfattning, det vill säga både vård som bör vara tillgänglig nära patienten och högspecialiserad vård som koncentreras till ett fåtal platser i landet.
2. Högspecialiserad vård och forskning samt kunskapsutveckling bör integreras under EN huvudman för att motverka orättvis vård. Oavsett vem som är huvudman för den högspecialiserade vården måste både staten och regioner/landsting göra allt för att förtroendet hos patienter ska finnas - genom tydlighet och tillgänglighet – på lika villkor för alla.
3. Prevention, upplysning och implementering av goda levnadsvanor genom lek och idrott och kunskap om kost samt droger, screening och vacciner. Ansvarig primärvården i samverkan med Mödravårdscentralen, Barnvårdscentralen, Skolhälsoenheten samt kommunal omsorg.
4. En tidig diagnos och snabb remiss till cancervården är A och O för patienten. Ansvarig bör primärvården vara i samverkan med Diagnostiskt Centrum.
5. Leva med och efter cancer. Kronisk cancer, rehabilitering, sena biverkningar, vård i livets slutskede. Ansvarig primärvården i samverkan med kommunerna.

SEMINARIER

Världscancerdagen 4 februari 2019

–Tema: Bemötande och omhändertagande i världsklass?

På Världscancerdagen den 4e februari 2019 hade Nätverket mot cancer bjudit in till ett traditionsenligt seminarium för tionde året i rad. Syftet med arrangemanget, som hade lockat den nyutsedda socialministern Lena Hallengren (S) bland många andra, var att öka kunskapsnivån om situationen för cancerpatienter och närstående. Under temat "Bemötande och omhändertagande i världsklass?" deltog politiker, vårdgivare, profession, patientföreträdare och övriga intressenter på en innehållsrik, givande och faktiskt ganska lättsamt seminarium.

Margareta Haag och moderator KG Bergström, journalist, startade mötet. Lena Hallengren (S), socialminister, höll inledningstalet där hon presenterade de viktigaste frågor inom hälso- och sjukvårdsområdet som den nya regeringen skissat i januariavtalet. Efter inledning hölls **HETA STOLEN** om digitalisering med utfrågning av Patrik Sundström, jurist, programansvarig för eHälsa, SKL, Susanne Nordling (MP), SKL:s sjukvårdsdelegation, Jenni Nordborg, chef för regeringens life-sciencekontor, Daniel Forslund (L), innovations- och utvecklingslandstingsråd, Stockholm samt Bo Vilhelm Karlsson, Nätverket mot cancer.

Vid programpunkten "DEBATT: Instifta en Rättighetslag – från bör till ska" medverkade Anne Carlsson, andra vice ordförande ILCO, Lise-Lott Eriksson, ordförande Blodcancerförbundet, Dag Larsson (s) Socialutskottet, Lina Nordquist (L) Socialutskottet, Jean-Luc af Geijerstam, generaldirektör, Vårdanalys.

Vad står högst på agendan de närmaste fem åren? Presenterade Beatrice Melin, avgående ordförande och Hans Hägglund, tillträdande ordförande för Regionalt Cancercentrum i Samverkan samt representanter för Allians mot cancer (Nätverket mot cancer, Fysioterapeuterna, Sjuksköterskor i cancervård, SWEDPOS, Svenska läkarförbundet och Vårdförbundet).

Världscancerdagen avslutades med att Årets Cancernätverkare Peter Strang, professor och specialist i palliativ vård, mottog diplomaten för Årets Cancernätverkare för hans förtjänstfulla insatser att stärka Nätverket mot cancers arbete för en optimal vård även i livets slutskede.

Debatt och media

Att synas i media och skapa debatt med NMC:s budskap är en viktig strategi:

Debattartiklar i Dagens Samhälle, Dagens Medicin, dagspress och lokalmedia. Pressmeddelande och mediekontakter, Årets Cancernätverkare. Sociala medier, media samt tusentals i social media. Under 2019 genererades det tusentals träffar. Den största källan var Twitter med drygt 1500 träffar efterföljt av Facebook med 250 träffar med kommentarer som "Nätverket mot cancer vet vad som behöver göras"

Publiceringar debattartiklar:

24 januari

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2019/01/24/prata-om-all-slags-hudcancer--aret-runt/>

4 februari

<https://www.na.se/artikel/ge-patienter-lagliga-rattigheter-att-overleva-cancersjukdom-1>

20 februari

<https://cancer.se/tre-prioriteringar-for-ett-bättre-liv-for-cancerpatienter/>

21 februari

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2019/02/20/vill-vi-verkligen-ha-cancervard-utan-specialistutbildade-sjukskoterskor/>

Hela programmet med filmer från seminarier, bilder, intervjuer och sammandrag av Världscancerdagen återfinns på vår hemsida.

<http://www.natverketmotcancer.se/aktiviteter-2/varldscancerdagen-2020/varldscancerdagen-2019/>

Almedalen politikerveckan juli 2019

Politikerveckan i Almedalen är en viktig del av Nätverket mot cancers arbete för att ur ett patientperspektiv lyfta cancervården på den politiska agendan. 2019 arrangerade vi seminarium på Best Western Strand Hotel. NMC och medlemsorganisationerna deltog i och var inbjudna till ett flertal seminarier och rundabordsamtal. Vi minglade med de mäktigaste inom svensk sjukvård och deltog i många andra aktiviteter under veckan. "Almedalen" gav oss många tillfällen att skapa kontakter för framtiden för NMC.

NMC har medverkat på Almedalsveckan varje år sedan 2010 och för tionde året var vi åter på plats. Cancer är idag vår allra vanligaste sjukdom. Vi är många som har drabbats, men också klarat oss. Tack vare en fantastisk utveckling av läkemedel och andra behandlingar, överlever många sin cancersjukdom tack vare forskningens framsteg som gör att många behandlas framgångsrikt och fortsätter leva sina liv med en kronisk cancersjukdom. Men cancer är fortfarande en dödlig sjukdom för alltför många. 40 % av dem som drabbas lever inte fem år efter sin diagnos.

NMC arrangerade ett seminarium i Almedalen med tema: **Canceröverlevare – men sen då?**

Moderator var Anders Åker, chefredaktör, DOKTORN.

Frågeställningarna under seminariet var

- Prevention och canceretik. Varför ser vi så få kampanjer om risken för hudcancer och riskerna med tobak? Varför införs inte HPV-vaccinering för pojkar och varför går det så trögt med screening för tarmcancer när vi vet att 100-tals liva kan räddas?

- Canceröverlevare – men sen då? Vad får jag för rehabilitering och hur ser vården ut för mig efter cancerbehandlingen?
- Framtidsspaning – hur långt kan precisionsmedicin nå?

Lena Hallengren (S), socialminister, Anna-Lena Hogerud (S) Region Skåne, Ada Girnita, överläkare Karolinska Universitetssjukhuset, Arja Leppänen, Bröstcancerföreningen Aurora i Sörmland, Marie Stéen, medlem ILCO Tarm- uro- och stomiförbundet, Hans Hägglund, nationell cancersamordnare SKL, Helena Ullgren, ordförande Sjuksköterskor i cancervård, Jennifer Andersson, Barncancerföreningen Stockholm, Acko Ankarberg (KD) ordförande Socialutskottet, Marie Morell (M) ordförande SKLS Sjukvårdsdelegation, Fatane Salehi, SWEDPOS, svensk förening för psykosocial onkologi och rehabilitering, Carina Ohlsson (S) socialförsäkringsutskottet, Richard Rosenquist Brandell, professor Karolinska Institutet och Margareta Haag, ordförande, NMC, utfrågades och diskuterade dessa frågeställningar.

Debatt och pressmeddelande i samband med "Almedalen 2019"

Kampen mot cancer: Ordföranden lämnade förslag på artiklar om rehabilitering och precisionsmedicin samt skrev en artikel om rehabilitering. Vad får vi för cancervård de kommande åren?

Debattartiklar publicerades i Dagens Nyheter och Aftonbladet om HPV-vaccin samt Aftonbladets webbsida, i SvD, i Aftonbladet, P4 och 19 lokaltidningar om Aggressiv hudcancersjukdom ökar (merkelcellcarcinom), i DN om forskning tillsammans med Forska!Sverige och om forskningens vara i Sverige tillsammans med LIF.

27 maj

<https://www.dagenssamhalle.se/debatt/agera-en-bättre-sjukvard-lena-hallengren-27748>

11 juni

<http://www.natverketmotcancer.se/debatt-undermaliga-forslag-om-lakemedel/>

27 juni

<http://www.natverketmotcancer.se/debatt-straffa-de-regioner-som-inte-foljer-riktlinjerna/>

7 juli

<http://www.orebronyheter.com/sju-av-tio-vill-ha-informationskampanjer-for-att-minska-sin-cancerrisk/>

Pressmeddelanden inför Almedalen kan läsas i vårt pressrum på My newsdesk:

<https://www.mynewsdesk.com/se/naetverket-mot-cancer>

Hela programmet med filmer från seminarier, bilder, intervjuer och sammandrag av Världscancerdagen återfinns på vår hemsida.

<http://www.natverketmotcancer.se/aktiviteter-2/almedalen-2020/almedalen-2019/>

ÖVRIGA UPPDRAG FÖR NMC STYRELSE

Regeringens Patientråd

Nätverket mot cancers ordförande Margareta Haag har förordnats ingå i Regeringens patientråd. Rådet som består av representanter för 13 patientförbund har träffats två gånger 2019. Patientrådet prioriterar patientsamverkan och har även diskuterat psykisk ohälsa och den stora utmaningen att reducera ohälsan bland ungdom. Patientsamverkan – eller bristen på patientmedverkan och samverkan - genomsyrar alla aktiviteter och uppmärksammas på olika sätt.

TLVs insynsråd

Nätverket mot cancers ordförande Margareta Haag har förordnats av regeringen att ingå i TLVs Insynsråd. Uppdraget är personligt.

Nätverket mot cancers ordförande Margareta Haag bland Sjukvårdens 100 mäktigaste 2019

Det visar att NMC som en oberoende intressepolitisk påverkansorganisation kan göra skillnad och har ett reellt inflytande. Patientinflytande, patientmakt, patienträttigheter och ett arbetssätt som genomsyras av att patienten står i centrum är NMC:s allra viktigaste frågor.

Dagens Medicin, ledande nyhetstidning för svensk sjukvård, listar varje år sjukvårdens mäktigaste personer. NMC:s ordförande Margareta Haag är med bland de 100 mäktigaste.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2019/06/26/manga-nya-namn-pa-maktlistan-2019/>

MEDVERKAN I SEMINARIER, PANELER, REFERENSGRUPPER, WORKSHOP 2019

MNC:s representanter har under året inbjudits och medverkat i flera seminarier, panel- och rundabordsdiskussioner, i myndigheters referens- och arbetsgrupper samt brukarråd i frågor som rör cancer och cancerpatientens ställning samt cancerforskning. Inbjudningarna har kommit från Socialdepartementet, Socialstyrelsen, SKL, RCC, SBU, SKL, TLV, IVO, WHO, Forska Sverige, LIF och Dagens Medicin med flera.

NMC har också under året haft ett flertal möten och arrangemang med våra samarbetspartners och stödjande företag, både nationellt och regionalt. Våra samarbeten redovisas på vår hemsida. Avtal enligt LIF:s regler skrivs med läkemedelsföretag och redovisas i LIF:s databas.

3. ÖVRIG VERKSAMHET

ÅRETS CANCERNÄTVERKARE

2015 instiftade NMC utmärkelsen "Årets Cancernätverkare" som delas ut på Världscancerdagen.

En verksamhet som är oerhört viktigt för cancerpatienter är vaccinering som en del av cancerpreventionen. Utmärkelsen Årets cancernätverkare 2019 tilldelades Peter Strang,

TILLSAMMANS MOT CANCER

Har varit NMCs motto sedan bildandet 2009.

SOCIALA MEDIA

Facebook, Twitter och Instagram

För att arbeta snabbt och resurssmart, samt för att kunna nå ut till så många som möjligt, har NMC redan från början siktat på att i så hög grad som möjligt använda sig av internet och sociala media, som Facebook (3500 gillar), Twitter (1897 följare) och Instagram (ingen aktivitet under 2019).

WWW.NATVERKETMOTCANCER.SE

ARWIN AB har sedan hösten 2014 utvecklat vår webbplats, layout- och innehållsmässigt, till att bli mer ändamålsenlig för våra behov. ARWIN AB har hjälpt oss med vår digitala närvaro genom att vara till stöd med sociala medier och sköta uppdateringar av hemsidan. Under 2019 togs beslut att uppdatera layouten på hemsidan och det arbetet beräknas klart för lansering januari 2020.

MEDIA

NMC har under året publicerat flera debattartiklar, pressmeddelanden och medverkat i media. Merparten finns publicerat på hemsidan och på vårt MyNewsDesk -konto. Se även under flera punkter i denna verksamhetsrapport.

LEVNADSVANOR OCH CANCER

Prevention är en av NMC:s kärnfrågor och vi vill upplysa och informera om hur våra levnadsvanor påverkar vår hälsa och risken för cancersjukdom.

Var tionde minut drabbas någon av cancer. Om vi inte gör något åt vår livsstil kommer dubbelt så många svenskar att leva med cancer år 2030. Det handlar om enkla förändringar i vardagen som drastiskt minskar risken att få en allvarlig sjukdom. De fem viktigaste faktorerna när det handlar om att förebygga cancer är kost, rökning, alkohol, motion och sol – En KRAM i skuggan.

Solskolans broschyrer finns på vår hemsida och kan lätt kopieras och skrivas ut. Flera vårdcentraler och hudkliniker har använt våra broschyrer i samband med att de arrangerat prickmottagning.

Nej tack tobak!

I Nej Tack Tobak-projektet belyser vi den ökade risken för cancerinsjuknande på grund av tobak oavsett cancersjukdom.

Vi bedriver vårt påverkansarbete i tobaksfrågor främst genom vårt medlemskap i tankesmedjan Tobaksfakta. Medlemmar i Tobaksfakta är förutom NMC; Läkare mot tobak, Sjuksköterskor mot tobak, Tandvård mot tobak, Lärare mot tobak, Psykologer mot tobak, Yrkesföreningar mot Tobak, Visir, Cancerfonden, A Non Smoking Generation, Riksförbundet SMART, Astma- och Allergiförbundet, Unga Allergiker, Hjärt- och Lungfonden, Tobakspreventivt nätverk i landsting och regioner, SMART Ungdom och Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund.

Kost och cancer

Det är svårt att dra entydiga samband mellan enskilda livsmedel och risken för cancer, men det pågår hela tiden forskning världen över. Insjuknandet i cancer är komplext och beror på vad man äter, hur mycket man rör på sig, kroppsvikten, genetiska faktorer samt livsstil som rökning, alkohol och solning. Man vet dock att 1/3 av all cancer kan förebyggas med hjälp av hälsosamma levnadsvanor. Texten är skriven av Karin Andersson, leg dietist med masterexamen inom folkhälsa. Projektledare Mat och Cancer, Dietisternas Riksförbund

Utöver Solskolan, Nej Tack Tobak och Kost och cancer finns texter om alkohol och motion på vår hemsida.

WHO Collaborating Centre for Clinical Health Promotion

Sedan 2015 deltar Margareta Haag, ordförande NMC, som representant i **Advisory Board** för **WHO Collaborating Centre /Kliniskt Centrum för Hälsofrämjande Vård** för implementering av evidensbaserad klinisk hälsopromotion med fokus på alkohol och andra riskfaktorer såsom tobak, droger, övervikt, undernäring, fysisk inaktivitet och samsjukligheten. Forskningen inom WHO Collaboration Centre for Clinical Health Promotion inriktas på att implementeras inom 18 månader efter publicering. Advisory Board upplöstes 2019 i avvaktan på WHO:s beslut om den fortsatta verksamheten inom WHO Kliniskt Centrum för Hälsofrämjande Vård, Lund.

BÖCKER OCH INFORMATIONSMATERIAL

Är jag inte säker som Cancerpatient? Självklart kan du känna dig trygg med svensk cancervård och vara förvissad om att personalen arbetar för att ge dig bästa möjliga behandling och omsorg. Dessutom pågår sedan 10 – 15 år ett intensivt arbete med att göra sjukvård bättre och säkrare.

Patienter och närstående har dock hittills inte haft någon framträdande roll i detta arbete, vare sig i Sverige eller internationellt. Detta trots att det faktiskt finns saker patienter och närstående kan bidra med för en säkrare cancervård. Och det är detta vi beskriver i "Säker Cancervård". Syftet är inte att skrämja upp eller att vältra över ansvar, utan att ge dig och dina närstående en möjlighet att bidra till att din vård blir säkrare.

"Säker cancervård" vänder sig därför till dig som är eller har varit patient inom cancervården samt till närstående. "Säker cancervård" är ett samarbete mellan Nätverket mot cancer,

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag och Regionalt Cancercentrum Stockholm Gotland.

<http://www.natverketmotcancer.se/om-cancer/informationsmaterial/>

Den ofrivillige resenären – en bok om din cancerresa

Boken ger vägledning och stöd för den som drabbats av cancer. Den tar upp olika prövningar som man kan ställas inför under "resan": fysiska, psykiska, sociala och existentiella prövningar. Den ofrivillige resenären ger också enkla verktyg som kan användas i kontakt med vården. Verktygen är till för både den som själv har cancer och för den som är närstående.

Den första upplagan (2013) togs fram med stöd av Region Halland, SKL och Vinnova. Boken har hämtat inspiration från en australisk förlaga och har vidareutvecklats och omarbetats för att passa svenska förhållanden. NMC medverkade aktivt till bokens framtagande. Boken är nytryckt och utgiven av cancerresan.se. Förordet i den nytryckta boken är skrivet av Katarina Johansson, f. d. ordförande NMC. Boken kan beställas på NMC:s hemsida och kan även läsas online.

Närstående boken

Fler än 60 000 personer får varje år i Sverige cancer. Det är många, över en halv miljon, som har eller har haft cancer. Detta förändrar livet, inte bara för cancerpatienten, utan för alla runt omkring. Alla berörs, familj, släkt, vänner, arbetskamrater och många flera.

Idén till Närståendeboken baseras på den tidigare Anhörigboken. Texterna har reviderats och uppdaterats av en arbetsgrupp inom Nätverket mot cancer som bestått av bl.a. Maria Hellbom, psykolog och verksamhetschef för Centrum för cancerrehabilitering, Stockholm med flera. Vi hoppas att vi genom denna skrift kan underlätta livet för alla cancerberörda, att stödja de som står nära, vara en hjälp att söka vidare efter mer information. Boken kan beställas på vår hemsida och även läsas online.

HTA-broschyren - "Gör din röst hörd!"

Broschyren finns publicerad på vår hemsida fri att använda för alla intresserade. Texten är skriven av journalisten Margaretha Hägglund och faktagranskad av Göran Edbom, överläkare Cancercentrum Norrlands US som tidigare ingått i NMCs Advisory Board.

4. MEDLEMSKAP OCH PARTNERSKAP

Forska!Sverige

I syfte att bidra till ökad hälsa och välbefinnande i Sverige har Nätverket mot cancer och 30 andra organisationer gått ihop för att samverka under Forska!Sveriges ledning. Organisationerna, som representerar akademi, vård, näringsliv, fackförbund samt patient- och andra intresseorganisationer (däribland Nätverket mot cancer), samverkar långsiktigt för att förbättra förutsättningarna för medicinsk forskning, företagande och vård i medlemsorganisationen

Agenda för Hälsa och Välbefinnande.

Agenda för hälsa och välbefinnande tar varje år fram en rapport med rekommendationer för olika prioriterade frågor. NMC representeras i det aktiva arbetet med framtagandet av rapporten.

Forum för Health Policy representerar en bredd av områden inom hälso- och sjukvården, från patientföreningar, arbetsgivar- och fackförbund till vårdgivare, myndigheter och läkemedelsbolag. Som medlem får vi en plattform att lyfta frågor som är viktiga inom hälsa, sjukvård och omvårdnad. Samtidigt ges medlemskapet en möjlighet att i kreativa workshops och informella träffar möta och föra dialog med personer med andra perspektiv. I interaktionen däremellan skapas nya tankar och idéer. Medlemskapet ger oss också tillgång till Forums nätverk av både nationella och internationella forskare. Via dessa ges en inblick i vilken forskning som pågår, både i och utanför Sverige, inom olika discipliner såsom management, folkhälsa, ekonomistyrning, informatik och e-Hälsa. Sammantaget syftar forumet till att vara ett robust stöd i ett kunskapsbaserat beslutsfattande, både i medlemmarnas egna organisationer och i hälso- och sjukvårdspolitiken i stort.

Tobaksfakta

Nätverket mot cancer är medlem i den oberoende tankesmedjan Tobaksfakta. Genom Tobaksfakta arbetar vi för ett rökfritt Sverige.

Nätverket för en Nationell Canceragenda

I syfte att främja klinisk forskning som en integrerad del av cancersjukvården ingår vi som en aktiv part i Nätverket för en Nationell Canceragenda, en fristående sammanslutning av organisationer som representerar forskning, sjukvård, näringsliv och patienter på cancerområdet. Denna samverkan har som mål att förstärka forskningens roll och göra Sverige till en attraktiv plats för klinisk och basal cancerforskning.

Leading Health Care har ett partnersnätverk med verksamma praktiker från ett 30-tal organisationer där vi ingår; myndigheter, beställarorganisationer, utförare, professionsförbund, patientföreningar, branschorgan och läkemedelsbolag. Det finns en uttalad ambition att partnergruppen ska vara heterogen och inkludera alla delar av sektorn. 2019 medverkade NMC i partnerarbetet att ta fram en rapportbok: Moderna Policies, Inspel för en framtidsinriktad hälso- och sjukvårdsdebatt.

Genomic Medicine Sweden (GMS)

I bred samverkan med sjukvård, akademi och näringsliv bygger NMC en infrastruktur som möjliggör förbättrad diagnostik, individanpassade behandlingsval och forskning inom området precisionsmedicin. GMS fokuserar till en början på bred gensekvensering vid bland annat cancer, sällsynta diagnoser och infektionssjukdomar. NMC ingår i styrgruppen för GMS.

<http://www.natverketmotcancer.se/om-oss/samarbeten-natverk-och-organisationer/>

5. SAMARBETEN FÖRETAG OCH ÖVRIGA

LIF-anslutna företag samt Medicintekniska företag:

AbbVie, Amgen, AstraZeneca, Bayer, Bristol-Myers Squibb, Celgene, Immunovia, Ipsen, Janssen, Lilly, Merck, MSD Sverige, Novartis, Pfizer, Roche, Sanofi och Takeda.

- Dagens Medicin, vi har vid flera tillfällen arrangerat seminarium i Almedalen.
- ARWIN AB hjälper oss med vår digitala närvaro genom att vara till stöd med sociala medier och sköta uppdateringar av hemsidan.
- NMC samarbetar med DOKTORN som visar våra patientrelaterade filmer på VäntrumsTV och sprider NMC – 10 år.
- Get a Newsletter hjälper till med kommunikationen via digitala nyhetsbrev.
- Filmbyrån FRANK ALBA hjälper oss med att på ett mer effektivt sätt få ut våra viktigaste budskap via olika kanaler med hjälp av film och rörliga medier.
- RMP Media är PR- och kommunikationsbyrå som ser till att vi hörs och syns – både i media och i maktens korridorer.
- SPA Swedish Press Agency har fotograferat Världscancerdagen och Almedalen 2019.

<http://www.natverketmotcancer.se/om-oss/samarbeten-foretag/>

Organisationer:

NMC samarbetar med universitet, yrkesprofessioner och intresseorganisationer i frågor som är av gemensamt intresse.

- **Regionala cancercentrum (RCC)**
Regionala cancercentrum är en kunskaps- och utvecklingsorganisation med center i varje hälso- och sjukvårdsregion i Sverige. RCC ska verka för att landets cancervård ska bli mer patientfokuserad, jämlik, säker och effektiv. NMC:s representanter deltar genom sina lokala och regionala föreningar aktivt i styrelser, ledningsgrupper, arbetsgrupper och patientråd.
- **Andra organisationer:** A Non-Smoking Generation, 1,6 och 2,6 miljonerklubben, Cancerfonden, Clife, Fysioterapeuterna, Kontinet.se, Läkarförbundet, Sjuksköterskor i Cancervård, SMART och SMART Ungdom, SWEDPOS, Vårdförbundet och många fler.

<http://www.natverketmotcancer.se/om-natverket-mot-cancer/samarbeten-natverk-och-organisationer/>

STYRELSENS SLUTORD

Nu har det gått mer än 10 år sedan vi fick den nationella cancerstrategin av dåvarande socialminister Göran Högglund (KD). Ett storstilat dokument, nu skulle det bli förbättringar! En del har hänt, men förändringar går alldeles för långsamt och byggs ofta på med nya administrativa funktioner. Vi har processledare, samverkansgrupper, koordinatörer och det talas om ledtider och tvärfunktionell samverkan. Men sällan om patienten.

Det finns så otroligt mycket kvar att göra inom svensk cancervård. Visst har forskningen gjort stora framsteg, och visst kan många behandlas framgångsrikt och fortsätta sina liv med en kronisk cancersjukdom. Men vi måste också våga prata om att cancer fortfarande är en dödlig sjukdom för många. 40 % av dem som drabbas lever inte fem år efter sin diagnos.

Vi blir friska i ett land, men sjuka i 21 olika regioner. Den hälso- och sjukvårdslag som kom 1982 hade som mål att ge "en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen". Men de 21 regioner som är ansvariga för vården har under dessa 35 år inte lyckats uppfylla denna lagstiftning, utan orättvisorna och ojämlikheterna bara ökar istället.

Nätverket mot cancer behövs – som en påtryckare och garant för att allt arbete alltid utgår från patienten och dennes behov.

Nätverket mot cancer representerar idag 14 patient- och närståendeorganisationer och 30 000 individmedlemmar, allt från barn till äldre. Vi bjuder kontinuerligt in organisationer som ännu inte är medlemmar och vår förhoppning är givetvis att alla ska se värdet av samarbete och bli medlemmar i en cancerprofilerad intressepolitisk paraplyorganisation. Tillsammans är vi starka!

Slutligen vill vi tacka ALLA som på olika sätt har arbetat med och för oss, för alla cancerberörda. Tack för att ni stöttat oss i både med och motgångar, utan er och ert stöd skulle vi inte finnas.

Vi lovar att vi ska fortsätta att påverka och se till att politikerna håller vad de lovar när det gäller cancervården.

Stockholm den 20 februari 2020

Margareta Haag (Mar 24, 2020)

Margareta Haag, ordförande

Lars-Ingvar Johansson (Mar 25, 2020)

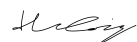
Lars-Ingvar Johansson, vice ordförande

Åke Lindahl (Mar 25, 2020)

Åke Lindahl, kassör

Leine Persson Johansson (Mar 26, 2020)

Leine Persson Johansson, sekreterare

Helena Conning, ledamot

Olle Karlsson (Mar 27, 2020)

Olle Karlsson, ledamot

John Stewart (Mar 28, 2020)

John Stewart, ledamot

BO VILHELM KARLSSON
BO VILHELM KARLSSON (Mar 31, 2020)

Bo Vilhelm Karlsson, suppleant